

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового
проживання комунального закладу «Територіальний центр
соціального обслуговування (надання соціальних послуг)»
Березнівської міської ради Рівненського району
Рівненської області**

15.08.2024

м. Рівне, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 15.08.2024 групою НПМ здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунального закладу «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Березнівської міської ради Рівненського району Рівненської області.

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Українець Тетяна Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Черняк Артем Сергійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Слободенюк Інна Валентинівна, представник громадської організації;

Пісний Євген Вікторович, представник громадської організації;

Ярошевич Катерина Андріївна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Керівництво комунального закладу «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Березнівської міської ради Рівненського району Рівненської області (далі – Центр, Заклад) – директор Карповець Олександр Володимирович..

Заклад знаходиться за адресою: 34600, Рівненська обл., Рівненський р-н, м. Березне, вул. Київська, б. 10 а.

Центр розташований у одноповерховій будівлі.

Власником та засновником Центру є Березнівська міська рада Рівненського району Рівненської області (код ЄДРПОУ: 04387823, місцезнаходження: 34600, Рівненська обл., Рівненський р-н, м. Березне, вул. Київська, б. 6).

Свою діяльність Центр здійснює на підставі Положення про комунальний заклад «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Березнівської міської ради Рівненського району Рівненської області, затвердженого рішенням сесії Березнівської міської ради від 23.04.2024 № 1323 (далі – Положення).

Відповідно до пункту 2.1. Положення Заклад утворюється для надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, за місцем проживання, в умовах стаціонарного, тимчасового або денного перебування.

Згідно з пунктом 2.4. Положення на надання соціальних послуг в Центрі мають право:

– громадяни похилого віку, особи з інвалідністю, хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більш як чотири місяці), які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги, визнані такими в порядку, затвердженому Міністерством охорони здоров'я України;

– громадяни, які перебувають у складній життєвій ситуації у зв'язку з безробіттям і зареєстровані в державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, стихійним лихом, катастрофою (і мають на своєму утриманні неповнолітніх дітей, дітей з інвалідністю, осіб похилого віку, осіб з інвалідністю), якщо середньомісячний сукупний дохід їх сімей нижчий ніж прожитковий мінімум для сім'ї.

Відповідно до пункту 2.6. Положення основними завданнями Центру є:

- проведення соціально-профілактичної роботи, спрямованої на запобігання потраплянню в складні життєві обставини осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення;

- надання особам/сім'ям комплексу соціальних послуг, яких вони потребують, відповідно до переліку послуг, затвердженого Мінсоцполітики, з метою мінімізації або подолання таких обставин.

Відповідно до пункту 2.11. Положення у Центрі утворені такі структурні підрозділи:

- відділення соціальної допомоги вдома;
- відділення надання соціально-побутових послуг в сільських населених пунктах району;
- відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Закладу (далі – Відділення) знаходиться за адресою: 34600, Рівненська обл., Рівненський р-н, с. Друхів, вул. Зелена, 16.

Відділення розраховане на перебування 28 осіб.

На час проведення відвідування у Відділенні Закладу перебували 25 осіб різної статі (10 жінок та 15 чоловіків), з них 3 особи з інвалідністю, яким відповідно до статті 23 Конвенції про права осіб з інвалідністю, забезпечено «особисті взаємини нарівні з іншими».

Підопічні проживають в кімнатах по 2-4 особи (фото 1).

Житлові приміщення обладнано вогнегасниками. Також наявна озеленена прилегла територія, яка облаштована лавами та альтанкою (фото 2).

Підопічні забезпечені чистою постільною та натільною білизною в достатній кількості.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Персонал Відділення володіє інформацією про стан здоров'я підопічних та забезпечує догляд за особами похилого віку: надає допомогу у годуванні та здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур, а також у дотриманні підопічними режиму прийому лікарських засобів.

Штатна чисельність працівників Закладу складає 60 штатних одиниць. З них штатна чисельність Відділення становить 12,5 штатних одиниць.

Витрати на харчування на одну особу вдень складають 106,86 грн, а витрати на медикаменти на одну особу вдень складають 11,02 грн.

Усі підопічні Відділення мають укладені декларації з сімейним лікарем, який надає первинну медичну допомогу.

Закладом укладений договір на медичне обслуговування із КНП «Березнівський центр первинної медичної допомоги» Березнівської міської ради Рівненської міської ради Рівненської області.

Члени групи НПМ провели конфіденційне спілкування з усіма підопічними Відділення, ознайомились з особовими справами отримувачів соціальних послуг, а також оглянули житлові та допоміжні приміщення Відділення.

Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

II. Попередні зауваження

Попереднє відвідування групи НПМ було здійснено 06.12.2022.

За результатами попереднього відвідування НПМ виявлено порушення:

права на охорону здоров'я та медичну допомогу;

права осіб з інвалідністю та інших маломобільних осіб;

права на гідні умови перебування;

права на життя та безпеку;

права на достатній життєвий рівень.

Окремі порушення було усунуто за попередній період.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У Відділенні відсутнє укриття, що не відповідає пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності (далі – Державний стандарт), затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, пункту 25 частини другої статті 19 Кодексу цивільного захисту України. Зокрема, не здійснено заходів зі спорудження захисних споруд цивільного захисту (підвальних та інших заглиблених приміщень), придатних для укриття отримувачів соціальної послуги стаціонарного догляду та надавачів соціальної послуги і безпечного перебування в них.

Відтак, опитуванням підопічних, які відносяться до маломобільних груп населення, встановлено, що зазначені особи із початком екстреного оповіщення «повітряна тривога» продовжують перебувати у житлових кімнатах.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

2. У порушення вимог пункту 35 Типового положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2020 № 772, у житлових кімнатах не облаштовано кнопки виклику персоналу.

3. Відповідно до пункту 11.9 Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (далі – ДБН В.2.2-40:2018) окремі санітарно-гігієнічні приміщення повинні бути обладнані тривожною сигналізацією. Кнопка сигналізації повинна передбачати можливість користування нею людиною, яка сидить у кріслі колісному (на унітазі або користується душем, яка впала і або лежить у будь-якому місці на підлозі). У той же час, у санітарно-гігієнічних приміщеннях Закладу тривожна сигналізація відсутня.

4. Відповідно до Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857 (далі – Мінімальні норми), передбачено обладнання санітарних вузлів поручнями відкидними (до унітазу), насадками на унітаз, біде для такого типу закладів. Проте, санітарний вузол Відділення не забезпечений вищезазначеним інвентарем, що не забезпечує гігієнічні потреби осіб, які тут проживають.

5. У порушення пункту 6.1.1.2 ДБН В.2.2-18:2007 площа житлових кімнат відділення на одну особу становить 4,002-4,136 м² (при нормі 8-12 м²) (фото 6-7).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 26 Конвенції про права осіб з інвалідністю, Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», статті 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»).

6. Відділення є недостатньо пристосованим для забезпечення потреб осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення у відповідності до ДБН В.2.2-40:2018. Архітектурні елементи будівлі зокрема, зовнішні сходи та пандус не оснащені попереджувальними контрастними смугами, що порушує вимоги пункту 8.4.2.4. ДБН В.2.2-40:2018.

7. Відповідно до пункту И.3.1.8 ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» (далі - ДБН В.2.2-18:2007), коридори у будівлях повинні мати з двох боків поручні, які встановлюються на двох рівнях на висоті 0,7 м і 0,9 м. Проте наявні поручні встановлені на висоті 0,98 м (фото 3).

8. Нормами пунктів 8.3.4, 8.3.5 ДБН В.2.2-40:2018 передбачено розміщення зовнішніх тактильних табличок, які повинні містити основну інформацію про об'єкт, назву об'єкта, години роботи. Таблички з номером кабінету розміщують, зазвичай, на першому поверсі, у холах, вестибюлях та інформують про об'єкти та послуги, що надаються. Таблички з номером кабінету та його призначенням

повинні бути розміщені на висоті від 1,2-1,5 м. Однак, інформаційні таблички із дублюванням зазначеної інформації шрифтом Брайля відсутні.

9. Групою НПМ встановлено, що у підопічного П., якому встановлена група інвалідності, відсутні актуальні (оновлені, переглянуті) індивідуальні плани реабілітації та індивідуальні програми реабілітації (далі – ІПР) (фото 4-5).

Механізм складання форм індивідуальної програми реабілітації осіб з інвалідністю, заповнення ІПР, унесення до неї змін і результатів про виконання реабілітаційних заходів, а також підбиття підсумків виконання ІПР, визначений Порядком складання форм індивідуальної програми реабілітації інваліда, дитини-інваліда, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08.10.2007 № 623 «Про затвердження форм індивідуальної програми реабілітації інваліда, дитини-інваліда» (далі – Наказ МОЗ № 623)

Порушення права на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 28 Конституції України, стаття 3 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 1 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижуючих гідність, видів поводження і покарання)

10. Статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання визначені такі стандарти:

до програм підготовки персоналу мають бути внесені навчальні матеріали та інформація про права осіб з інвалідністю, навчання щодо застосування фізичного обмеження, про заборону катувань та інших видів неналежного поводження;

до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) персоналу внесена заборона катування, відповідно до вимог Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Ознайомившись із посадовими інструкціями працівників відділення, встановлено, що до функціональних обов'язків медичного персоналу не включена заборона катування та неналежного поводження стосовно підопічних, попри вимоги статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Березнівській міській раді Рівненського району Рівненської області:

забезпечити контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунального закладу «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Березнівської міської ради Рівненського району.

2. Комунальному закладу «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Березнівської міської ради Рівненського району Рівненської області:

вжити заходів щодо усунення порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, виявлених під час відвідування, та їх недопущення у подальшій діяльності;

забезпечити облаштування підвального (у разі наявності) приміщення та/або вивчити питання наявності поблизу закладу іншої захисної споруди, яку можна буде використати для укриття персоналу та підопічних;

усунути наявні порушення ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» та ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення»;

обладнати житлові кімнати Відділення кнопками виклику персоналу;

забезпечити обладнання санітарних вузлів поручнями відкидними (до унітазу), насадками на унітаз, біде відповідно до Мінімальних норм;

вжити заходів щодо оперативного реагування, захисту підопічних та персоналу на випадок надзвичайної ситуації в умовах воєнного стану;

розробити алгоритм дій персоналу закладу при виникненні надзвичайної ситуації в умовах воєнного стану;

забезпечити обстеження осіб з інвалідністю МСЕК з метою оформлення та корегування індивідуальних програм реабілітації, виконання реабілітаційних заходів і здійснення контролю за їх виконанням;

внести до посадових інструкцій персоналу пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Додаток: фотоматеріали на 2 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НІМ
Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв**

 - **Тетяна УКРАЇНЕЦЬ**

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

и Берези

ІНДИВИДУАЛЬНА ПРОГРАМА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПІВДІА № 122
(загальна категорія вік 18 років і старіше)

Місцевість: *Котомилівський*

Діагноз: *психічний розлад*

Освіта: *вища*

Професія: *інженер*

Кваліфікаційна категорія: *спеціаліст*

Суб'єкт: *Міхеєв М.*

№	Вид обмеження	Ступінь обмеження		
		До виконання ПР	Нісля виконання ПР	
1	До самообслуговування	ТАК		
2	До пересування	ТАК		
3	До орієнтації	ТАК		
4	До спілкування	ТАК		
5	До контролю за своєю поведінкою	ТАК		
6	До трудової діяльності	ТАК		
7	До навчання	ТАК		
8	До професійного навчання	ТАК		
9	До здобуття освіти	ТАК		

Реабілітаційні заходи та їх реалізація:

Вид та форми реабілітаційних заходів	Спеціалізований МСЕК		Користування реабілітаційними заходами	Відмітка про виконання
	обсяг	місце проведення		
1. Наявність	ТАК			
1. Медична реабілітація	ТАК	<i>доля/с</i>	<i>СРП</i>	<i>м. Котомилівський</i>
- відновна гімнастика	ТАК			<i>Котомилівський</i>
- професійні заходи	ТАК			<i>2-й рік</i>
- реабілітаційна хірургія	ТАК			
- сід - кур. лікування	ТАК			
- психіатрична допомога	ТАК			
- сухопротезування	ТАК			
- дохазарна трансплантація	ТАК			
- медичне спорogerення	ТАК			

Фото 5

видка стина				
тип ступа (протори)				
III. Вибори місць призначення	ТАЖ	403 РОНА		
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)	ТАЖ	сирогошевої шпатель	лівого напрямку	
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				
тип ступа (протори)				

15. Реабілітаційний потенціал: високий, середній, низький (підкреслити).
16. Мета реабілітації: відновлення обмеження життєдіяльності (ресурсів), пом'якшення соціально-побутових ситуацій (факторів), поліпшення професійної та трудової діяльності (задач/запитів), збільшення/відновлення обмежень життя діяльності (підкреслити) тощо (вказати) _____
17. Проведена спеціальна підготовка: дата 21.01.18 місце фактич. р.м.
18. Досягнуто мети реабілітації (підкреслити)
19. Дата закінчення реабілітації: квітень 2019
20. Підпис інваліда _____
Печатка МСЕК _____ Підпис Голови МСЕК _____

Результати реабілітації:
1. Обмеження життєдіяльності: відновлено повністю, відновлено частково, не відновлено, потрібна (підкреслити).
2. Побутова активність: повністю відновлено, частково, без змін/зміни, погіршилася (підкреслити).
3. Технічні засоби: використовують обмеженість життєдіяльності в повному обсязі; частково, не використовують (підкреслити).
4. Рекомендації щодо повільної реабілітації: не потрібні, потрібна уривчаста реабілітаційна допомога (підкреслити або вказати яку).
5. ІПР виконана: в повному обсязі, частково, не виконана (підкреслити).
6. Мета ІПР: досягнута, не досягнута (підкреслити).
7. Причини невиконання ІПР: необхідна інваліда, ускладнення при отриманні реабілітаційної допомоги, інше (підкреслити).
8. Підсумки МСЕК щодо результатів реабілітації: _____

Голова МСЕК _____
Члени комісії: _____
М. П. _____ Дата _____
Олександрівська ДП ДСДЛ. Тел: 0671114866

Фото 6

Фото 7

